

Trais yn y Cartref De Gwynedd

Gwybodaeth ychwanegol sydd ei angen er mwyn canfod effaith y toriad arfaethedig.

1. Beth yn union mae'r arian a gyfrannir gan y Cyngor yn mynd tuag ato?

Cyfraniad ariannol y Cyngor yn cyflogi 1.5 gweithwyr cefnogol arbenigol plant a phobl ifanc.

2. Beth yw trosiant y mudiad? (er mwyn adnabod pa ganran o'r incwm sydd dan sylw)

2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
£446,476.32	£436,233.07	£497,479.34	£357,153 (drafft)

3. Beth mae'r mudiad wedi ei wneud er mwyn ceisio denu mwy o arian?

Mae'r mudiad wedi cyflwyno sawl cais ariannol am grant er mwyn denu mwy o arian, mae wedi llwyddo i gael arian can Lloyds fel canlyniad fod yna arian craidd yno yn barod sef grant y Cyngor.

Yn anffodus mae nifer o geisiadau eraill wedi bod yn aflwyddiannus. Mae'r mudiad yn parhau i gyflwyno ceisiadau i drïo gwarchod y Gwasanaeth.

4. O ble daw'r cyfeiriadau/gwaith? h.y.

- **Sawl achos sy'n cael eu cyfeirio gan yr Adran Plant at y mudiad?**
- **Sawl achos sy'n cael eu cyfeirio gan y mudiad i'r Adran Plant?**
- **Oes ffynonellau eraill?**

Derbyniwyd cyfeiriadau gan, Addysg, Iechyd, hun gyfeiriadau gan y teulu, gweithwyr eraill yn y mudiad Gweithwyr Cefnogaeth Symudol a IDVA, Gyda'n Gilydd, Hafan Cymru, CAMHS a Gwasanaethau Cymdeithasol.

Plant yn derbyn Gwasanaeth gan GTyyCDG	2012	2013	2014
Plentyn ar y Gofrestr Amddiffyn Plant	73	42	65
Plentyn Mewn Angen	18	13	23
Cyfeiriadau i Gwasanaethau Cymdeithasol dim camau pellach	15	6	11

:

5 Pa waith arbenigol mae'r gweithwyr a ariannir gennym yn ei wneud?

Atodiad 2

Drwy weithio gyda phlant, pobl ifanc a'u teuluoedd, ar sail un i un neu mewn grŵp, gan ddefnyddio amrywiaeth o ymyriadau, i ganfod anghenion ac i gyflawni canlyniadau cadarnhaol.

Mae'r gweithwyr wedi ei gymhwyso i gyflwyno rhaglenni STAR (Safety, Trust and Respect) sydd wedi ei datblygu ar gyfer plant a phobl ifanc sydd wedi /yn dioddef o drais yn y cartref . Mae rhai rhaglenni yn cynnwys y rhieni hefyd. Mae hyn yn gyfle iddynt drafod eu profiadau, derbyn gwybodaeth am sut i gadw'n ddiogel adref a mynegi eu prydera'u.. Mae yn digwydd mewn awyrgylch ddiogel yng nghwmni plant eraill swyddfeydd a phrofiadau tebyg iddynt hwy.

Darparu cefnogaeth un-i-un i'r rhai hynny nad ydynt eisiau / ddim yn addas i fynychu gwaith grŵp. Hynny yn cael ei ddarparu yn y cartref yn yr ysgol neu yn ein Siop un Stop pwrpasol ar gyfer dioddefwyr o drais yn Nolgellau. Ffocysu ar anghenion unigol y plentyn - teimladau, dicter (anger), a chreu strategaeth delio (coping strategy) ayyb. Trefnu digwyddiadau i'r plentyn gael datblygu sgiliau e.e. celf a chrefft, a chael hwyl er mwyn iddynt gael cymryd rhan yn y gymdeithas gan fod nifer heb gael y cyfle na'r profiadau o wneud hyn.

6. **Beth ydi effaith a/neu werth a/neu ganlyniad y mewnbwn ar y sawl sydd yn derbyn y gwasanaeth?**

Canlyniadau Gwaith Un i Un

- Plant a phobl ifanc yn datblygu perthnasau iach gyda'r gweithwyr-diogel yn ei chwmmi, ymddiried ynddynt yn ogystal â derbyn parch ganddynt
- Helpu'r unigolion gyda'r cam nesaf yn eu bywydau- symud ysgol, newid coleg mynd i'r brifysgol
- Gallu rhannu eu teimladau efo'r gweithwyr sy'n gwella eu lles emosiynol. Nifer o bryderon yn codi ac felly yn cael cyfle i drafod y pethau sy'n achosi pryder iddynt
- Hyn yn effeithio yn gadarnhaol ar y plant- llai yn gwlychu'r gwely, llai o ymddygiad heriol, llai o broblemau iechyd ee cur yn ben, poen yn bôl, ac felly presenoldeb yn yr ysgol yn cynyddu
- Y teulu yn derbyn cefnogaeth drwy fynd drwy achosion llyys ac felly'r plant ddim yn teimlo'r straen i'r un raddfa
- Drwy wybodaeth am beth yw perthynas iach, mae'r plant yn datblygu cyfeillgarwch gan ffrindiau nad oedd yn bosib cyn hyn ac felly llai o drafferthion yn yr ysgol
- Drwy gymryd rhan mewn gweithgareddau yn y gymuned, mae hunanhyder y plentyn yn datblygu
- Dysgu sgiliau newydd o ddelio efo teimladau e.e. dicter, tristwch ac felly'r plant yn teimlo eu bod mewn rheolaeth.

Canlyniadau Gwaith Grŵp

- Trafod a rhannu profiadau efo plant eraill sydd wedi profi profiadau tebyg
- Helpu'r plant i sylweddoli nad oedd y trais yn fai ar y plentyn
- Helpu'r plentyn i ddeall, adnabod a thrafod ei theimladau
- Helpu i gynyddu geirfa emosiynol y plant
- Cynyddu ei dealltwriaeth o ffyrdd gwahanol o ddelio efo'u teimladau

Atodiad 2

- Gwneud cynlluniau diogel er mwyn i'r plant feddwl am ffyrdd o gadw'n ddiogel pe bai angen
- Meddwl am rwydwaith o bobl a fyddai ar gael i helpu a chefnogi'r plant
- Cwblhau'r Rheolau Dictor- peidio brifo eu hunain, neb arall nac eiddo
- Canolbwyntio ar berthnasau positif a negyddol er mwyn helpu'r plant adeiladu perthnasau positif

Canlyniadau Gwaith Ataliol

- Plant a phobl ifanc yn dysgu fod ganddyn nhw'r hawl i fwynhau'r iechyd gorau posibl, rhyddid rhag camdriniaeth, fictimeiddio ac ecsbloetio
- Maent yn datblygu hunan-barch ac ymdeimlad o gyfrifoldeb personol. Deall bod arch tuag at eraill yn bwysig a bod angen parchu amrywiaeth
- Datblygu sgiliau iddynt fyw bywydau diogel ac iach
- Pobl ifanc wedi eu paratoi at heriau, dewisiadau a chyfrifoldebau gwaith a bywyd fel oedolyn
- Dealltwriaeth o'r gwahaniaeth rhwng perthynas iach ac adnabod perthnasau afiach
- Eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o gamdriniaeth yn y Cartref yn cynyddu
- Dysgu am y materion cymdeithasol ehangach sy'n effeithio arnynt e.e. secstio, pornograffi
- Ymwybodol o asiantaethau/pobl sy'n gallu helpu a chefnogi
- Herio ei safbwyntiau o ran stereoteipiau rhyw
- Deall bod meddyliau, teimladau ac ymddygiadau yn dylanwadu ar ganfyddiadau unigol o'u hunain ac eraill
- Hyn oll yn atal camdriniaeth yn y Cartref mewn perthnasau yn y dyfodol

7. **Ba ganran o'r plant a gefnogir gan y mudiad sydd ar y gofrestr amddiffyn plant?**

Fel y gwelwch yng nghwestiwn 4 mae nifer sylweddol o blant sydd yn derbyn gwasanaeth ar y gofrestr amddiffyn plant.

8. **Beth yw grwpiau oedran y plant a gefnogir gan y mudiad?**

Oedran y plant a gefnogwyd gan y mudiad yw 4-18.

Oes oes plant ifengach mae'r rhain yn derbyn cefnogaeth drwy gefnogi'r Fam.

9. **Beth yw canllawiau mynediad a chyfeirio'r mudiad?**

Canllawiau mynediad yw bod plentyn wedi dioddef neu yn dysti trais yn y cartref ac angen cefnogaeth, bod caniatâd rhiant/warchodwr wedi ei dderbyn a'i bod yn byw yng Ngwynedd,